Tentamen Procesalgebra

2M920

02-07-1999, 9.00-12.00

Let op:

• Dit tentamen is een open boek tentamen, i.e., dat het boek "Process Algebra" van J.C.M. Baeten en W.P. Weijland gebruikt mag worden alsmede college aantekeningen en uitwerkingen van practicumopgaven.

• Dit tentamen bestaat uit vier (4) vragen. De maximale waardering voor de vragen

is als volgt:

Vraag	Pt.	Vraag	Pt.	Vraag	Pt.	Vraag	Pt.
1.1	5	2.1	4	3.1	4	4.1	20
1.2	5	2.2	4	3.2	8	4.2	20
1.3	5	2.3	4	3.3	8		
1.4	5	2.4	4				
		2.5	4				

- Indien u een beoordeling v(oldoende) of g(oed) op de huiswerkopgaven heeft gehaald, krijgt u 10 punten extra.
- Het eindeijfer komt tot stand door het behaalde aantal punten door tien te delen en af te ronden (maximaal een 10).
- Schrijf de bewijzen (indien van toepassing) nauwkeurig op. Bij de afronding van uw cijfer wordt hierop gelet.

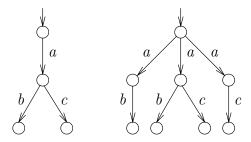
Vraag 1

 $A = \{a, b, c, d, e, f\}$ is een verzameling atomaire acties. Op deze acties is de volgende communicatie functie gedefinieerd: $\gamma(a, b) = \gamma(b, a) = c$ en $\gamma(d, e) = \gamma(e, d) = f$. Er zijn geen andere communicaties gedefinieerd. Geef een gesloten BPA_{δ}^{τ} term voor elk van de volgende ACP^{τ} termen. Werk daarbij de τ 's zoveel mogelijk weg.

- 1. $a \cdot b \parallel b \cdot a$
- 2. $\partial_{\{a,b\}}(a \cdot b \parallel b \cdot a)$
- 3. $\partial_{\{a,b,d,e\}}(a \cdot b \parallel b \cdot a \parallel d \cdot e \parallel d \cdot e)$
- 4. $\tau_{\{d\}}(a \cdot (d \cdot b \cdot c + b \cdot d \cdot c + b \cdot c \cdot d))$

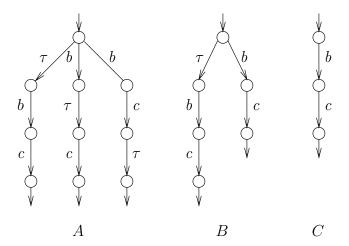
Vraag 2

1. Zie Figuur 1. Zijn deze procesgrafen bisimilair? Zo ja, geef een bisimulatie, zo nee, leg uit waarom niet.

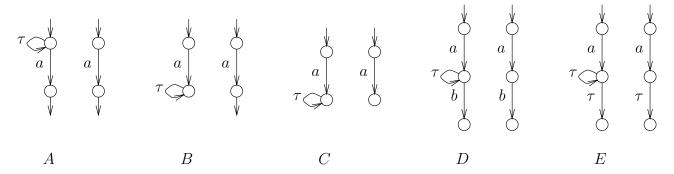
Figuur 1: Procesgrafen behorend bij vraag 2.1

- 2. Geef, indien mogelijk, een rooted-branching bisimulatie tussen de procesgrafen A en B uit Figuur 2. Indien dit niet mogelijk is, geef dan een branching bisimulatie. Indien dit ook niet mogelijk is, leg dan uit waarom dit niet mogelijk is.
- 3. Geef, indien mogelijk, een rooted-branching bisimulatie tussen de procesgrafen A en C uit Figuur 2. Indien dit niet mogelijk is, geef dan een branching bisimulatie. Indien dit ook niet mogelijk is, leg dan uit waarom dit niet mogelijk is.

Figuur 2: Procesgrafen behorend bij vraag 2.2 en 2.3

- 4. In Figuur 3 staan vijf paren procesgrafen: A, B, C, D en E. Geef voor elk paar aan of de grafen branching bisimilair zijn.
- 5. Beschouw in de procesalgebra ACP het proces $a \cdot b \cdot b \parallel b \cdot b \cdot a$ met als enige communicatie: $\gamma(a,b) = c = \gamma(b,a)$. Teken een procesgraaf van dit proces.

Figuur 3: Paren procesgrafen behorend bij vraag 2.4

Vraag 3

Beschouw in de procesalgebra ACP de volgende equationele specificaties (waarbij mag worden aangenomen dat er geen communicaties zijn gedefinieerd):

$$X = (a \parallel b) \cdot X$$
 en $Y_1 = a \cdot b \cdot Y_2 + b \cdot a \cdot Y_3$
 $Y_2 = a \cdot b \cdot Y_1 + b \cdot a \cdot Y_3$
 $Y_3 = b \cdot a \cdot Y_1 + a \cdot b \cdot Y_2$

- 1. Teken procesgrafen voor X and Y_1 .
- 2. Toon aan d.m.v. AIP dat geldt: $X = Y_1$.
- 3. Laat R een oplossing zijn van de vergelijking voor X. Toon aan dat R voldoet aan het stelsel vergelijkingen voor Y_1 bij invulling van R voor Y_1 , Y_2 en Y_3 .

Welk principe mag u nu gebruiken om hieruit te concluderen dat $X = Y_1$?

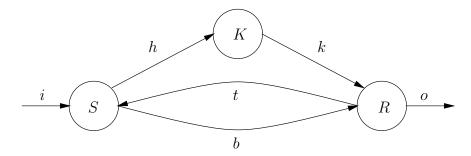
Vraag 4

Beschouw het volgende communicatie protocol. Een zender (S) ontvangt data $d \in D$ van de omgeving via kanaal i en verstuurd deze via een goedkoop onbetrouwbaar medium K naar een ontvanger R, resulterend in een correcte, d, of incorrecte, $\bot \not\in D$, transmissie.

Als er een correcte transmissie van een datum d van de zender S naar de ontvanger R heeft plaatsgevonden zal deze het ontvangen datum d versturen naar de omgeving via kanaal o en dan via het betrouwbare kanaal t een acknowledgement $ack \notin D$ versturen naar de zender.

Als de transmissie van een datum d is gecorrumpeerd door het onbetrouwbare medium K, i.e., de ontvanger ontvangt $\bot$, dan zal de ontvanger een negatief acknowledgement $nack \not\in D$ versturen naar de zender S over het betrouwbare kanaal t. In dit geval van een incorrecte transmissie (en dus van een negatief acknowledgement) zal de zender hetzelfde datum d nogmaals versturen naar de ontvanger R, maar nu via het dure betrouwbare

kanaal b. Ook nu zal de ontvanger R de ontvangst van het datum d middels een acknowledgement signaleren aan de zender welke dan met de afhandeling van een volgend datum kan aanvangen.

De vergelijkingen welke de componenten beschrijven zijn als volgt:

$$S = \sum_{d \in D} r_i(d) \cdot s_h(d) \cdot (r_t(ack) + r_t(nack) \cdot s_b(d) \cdot r_t(ack)) \cdot S,$$

$$R = \sum_{d \in D} (r_k(d) \cdot s_o(d) \cdot s_t(ack) + r_k(\bot) \cdot s_t(nack) \cdot r_b(d) \cdot s_o(d) \cdot s_t(ack)) \cdot R,$$

$$K = \sum_{d \in D} r_h(d) \cdot (s_k(d) + s_k(\bot)) \cdot K.$$

De communicatie is voor $ch \in \{h, k, t, b\}$ en $x \in D \cup \{\bot, ack, nack\}$ als volgt gedefinieerd:

$$\gamma(s_{ch}(x), r_{ch}(x)) = \gamma(r_{ch}(x), s_{ch}(x)) = c_{ch}(x).$$

1. Geef een lineaire specificatie voor

$$X = \partial_H(S \parallel K \parallel R)$$

met

$$H = \{s_{ch}(x), r_{ch}(x) \mid ch \in \{h, k, t, b\}, x \in D \cup \{\bot, ack, nack\}\}.$$

Teken ook de procesgraaf voor X met als aanname dat $D = \{d_1, d_2\}$.

2. We definiëren het process X' als volgt:

$$X' = \tau_I(X)$$

met

$$I = \{c_{ch}(x) \mid ch \in \{h, k, t, b\}, x \in D \cup \{\bot, ack, nack\}\}.$$

Het process X' beschrijft het externe gedrag van het protocol. Bewijs dat X' een betrouwbaar kanaal oplevert zoals gegeven door

$$T = \sum_{d \in D} r_i(d) \cdot s_o(d) \cdot T.$$